

MONITORATGE DE LA PREVALENÇA DE VIH/ITS I DELS COMPORTAMENTS ASSOCIATS AMB LA SEVA TRANSMISSIÓ EN TREBALLADORES SEXUALS A CATALUNYA

Cinta Folch.

Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les ITS i Sida de Catalunya (CEEISCAT)

L'any 2005, el Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya (CEEISCAT) va iniciar el monitoratge conductual i de prevalença de VIH/ITS en treballadores sexuals (TS) com a part del Sistema Integrat de Vigilància Epidemiològica del VIH/ITS de Catalunya (SIVES)¹ i en col·laboració amb l'associació Àmbit Prevenció. Les dades conductuals es van obtenir mitjançant un qüestionari anònim administrat per un entrevistador² i també es van recollir mostres de fluid oral per determinar prevalença de VIH i d'orina per determinar prevalença de *C. trachomatis* i *N. gonorrhoeae*.

De les 400 dones entrevistades, un 10,8% eren espanyoles, un 30,7% llatinoamericanes, un 32,5% procedents de l'est d'Europa i un 26% africanes. L'edat mitjana era de 29 anys; les de l'est d'Europa eren les més joves (25 anys).

La majoria de dones utilitzaven "sempre" el preservatiu en les relacions sexuals amb els clients (95,5% i 87,2% en el sexe vaginal i anal, respectivament); les espanyoles eren les que presentaven una proporció més baixa d'utilització en el sexe vaginal. De les 189 dones amb parella estable, sols el 12,4% i el 17,4% van usar el preservatiu de forma consistent en les relacions sexuals vaginals i anals amb la seva parella, respectivament (Taula 2). El 49,7% de les entrevistades van referir alguna ruptura del preservatiu durant les relacions sexuals dels últims sis mesos.

La prevalença global de *C. trachomatis* va ser de 5,5% i la de *N. gonorrhoeae* de 0,5%. Tot i que les dones originàries de l'est d'Europa mostraven una prevalença més gran de *C. trachomatis* (8,5%), les diferències no van ser significatives. La prevalença global de VIH va ser d'1,8%, amb diferències per país d'origen: 9,3% en les espanyoles i 2,9% en les africanes. Cap dona de l'est i ni cap llatinoamericana va resultar VIH-positiva.

Entre les treballadores sexuals l'ús del preservatiu variava segons es tractava dels clients o de les parelles estables; aquesta conducta ha estat corroborada en altres estudis² com una manera que tenen aquestes dones de marcar diferències entre vida laboral i afectiva. Insistir en la utilització consistent i correcta del preservatiu hauria de ser una de les estratègies de prevenció de VIH/ITS que caldria mantenir, tant amb els clients com amb les parelles estables. A més, tenint en compte l'elevada freqüència de ruptures que en molts casos és deguda a una lubricació inadequada o una manipulació incorrecta, és important continuar fent campanyes d'informació i educació sexual adreçades a aquest col·lectiu. Entre les TS que exerceixen a Catalunya, el grup d'espanyoles requereix una atenció especial atès que presenten la prevalença més alta de VIH i la freqüència d'ús de preservatius més baixa.

Taula 2 - Utilització consistent del preservatiu amb els clients i la parella estable per país d'origen (últims 6 mesos)

	Espanyoles n=43	Llatinoamericanes n=123	Africanes n=104	Est d'Europa n=130	Total n=400	P
Clients:						
Sexe vaginal	83,7%	96,7%	99,0%	95,4%	95,5%	<0,001
Sexe anal	100,0%	88,5%	66,7%	80,0%	87,2%	ns
Parella estable:	n=15	n=59	n=50	n=65	n=189	
Sexe vaginal	13,3%	10,5%	20,4%	7,8%	12,4%	ns
Sexe anal	14,3%	18,5%	25,0%	12,5%	17,4%	ns

ns: no significatiu

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES:

1. Centre d'Estudis Epidemiològics sobre la Sida de Catalunya (CEEISCAT). SIVES 2005: Sistema integrat de vigilància epidemiològica de Sida/VIH/ITS a Catalunya (SIVES): Informe anual. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Salut, 2006 (Document Tècnic; 18).
2. Estébanez, P., Rodríguez, M.A., Rodrigo, J., Ramón, P. Evaluación y tendencias de predictores de riesgo asociados a VIH/sida y otras ETS en trabajadoras sexuales en España. Estudio financiado por FIPSE, 2002. Expediente 2065/99.